

Fradragsrett for inngående merverdiavgift på kjøp av fjernleverbare tjenester?

Virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, vil i neste omgang måtte ta stilling til om det foreligger fradragsrett for den samme merverdiavgiften etter merverdiavgiftsloven § 8-1:

- Virksomheter som kun har omsetning som er unntatt fra merverdiavgiftsloven (eksempelvis; helse, finans, undervisning, kunst og kultur mfl.), vil ikke ha fradragsrett for merverdiavgiften som påløper ved kjøp av tjenester fra utlandet. Disse virksomhetene må da innberette og innbetale avgiften på en egen kvartalsmelding (RF-0005).
- Virksomheter som både har avgiftspliktig og unntatt omsetning, kan få fradrag for merverdiavgift på kjøpene fra utlandet hvis de helt ut er til bruk i den avgiftspliktige delen av næringsdrivende. Dersom tjenestekjøpet er en fellesanskaffelse, det vil si at tjenesten er til bruk i både avgiftspliktig og til andre formål, vil virksomheten kunne få forholdsmessig fradrag for merverdiavgiften.
- Fullt ut avgiftspliktige virksomheter vil ha fradrag for den beregnede merverdiavgiften på kjøp fra utlandet så fremt de anskaffede tjenester

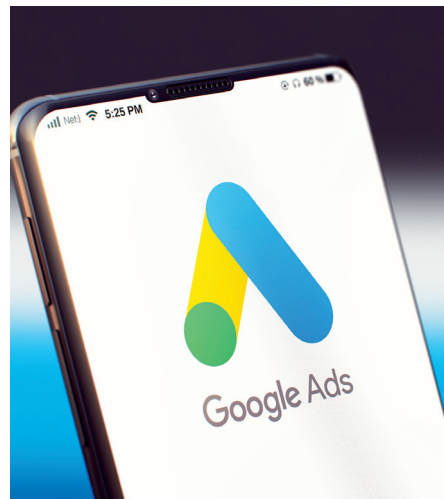
tene fullt ut er til bruk i den registrerte aktiviteten.

Veiledning fra Skatteetaten

Skatteetaten har avholdt mange kontroller innenfor denne tematikken. Det siste året har Skatteetaten også gjennomført flere intervjuer med næringsdrivende og deres rådgivere. Gjennom arbeidet har vi funnet ut at det er mange som ikke er klar over plikten til å innberette og innbetale merverdiavgift på kjøp av fjernleverbare tjenester fra utlandet. Regelen i merverdiavgiftsloven § 3-30 er med andre ord ikke godt kjent for aktørene som er omfattet av den.

Dette gjelder særlig blant næringsdrivende som kun har omsetning som er unntatt fra merverdiavgiftsloven, eksempelvis aktører som utfører helse-tjenester, undervisningstjenester, finansielle tjenester, omsetning av fast eiendom og kunst/kultursektoren.

Skatteetaten ønsker å veilede de næringsdrivende til å gjøre det riktig, og har utarbeidet flere informasjonstiltak den siste tiden, blant annet en egen veileder om kjøp av tjenester fra utlandet. Veilederen finner du her: www.skatteetaten.no/mvafjernleverbar

Markedsføring via plattformer som blant annet Google Ads, Facebook, Instagram, regnes som fjernleverbare tjenester.

Ved å svare på opptil seks spørsmål knyttet til bestemmelsene i merverdiavgiftsloven § 3-30 om kjøp av fjernleverbare tjenester fra utlandet, ledes man gjennom vilkårene for denne og får en konkret veiledning på hvordan man skal forholde seg til slike kjøp.

Vi oppfordrer alle som kjøper tjenester fra utlandet til virksomheten sin, eller som har klienter som gjør dette, til å prøve veilederen.

Enkelt å gjennomføre, vanskelig å avdekke

Dokumentforfalskning

Dokumentasjon kan ofte relativt enkelt manipuleres slik at vi ikke kan oppdage manipuleringen. Vi må derfor være bevisst på hvor enkelt manipulering kan gjennomføres, og at vi ikke bør stole på dokumentasjon vi mottar fra en part vi ikke stoler på, eller hvor det er noe som skurrer.

Fraud analyst
Anders Relling
Fagansvarlig, utredning konsern
Gjensidige

Er du i tvil om dokumentasjonens ektethet, er mottiltaket å kontrollere dokumentasjonen hos en part vi stoler på

– og ikke satse på at vi visuelt vil kunne avdekke en eventuell manipulering.

Dokumentasjon – en sentral del i svindelsaker

Uansett hvilken bedragerimodus noen forsøker seg på, er dokumentasjon ofte en sentral del av svindelen – og det er dessverre vanligvis svært enkelt og

effektivt å manipulere dokumentasjon. Selv om mange fortsatt forsøker seg på klassiske bildemanipuleringsteknikker, er det grunn til å anta at stadig flere vil gå over til mer effektive og (litt paradoksal) enklere metoder for å manipulere dokumentasjon.

Uansett hvilken bedragerimodus noen forsøker seg på, er dokumentasjon ofte en sentral del av svindelen.

Lett oppdagbar og vanskelig oppdagbar

Skillet mellom lett oppdagbar og vanskelig oppdagbar måte går mellom manipulering som kan avdekkes uten å kontrollere eller det å kontrollere dokumentasjonen hos den som har produsert eller utstedt dokumentasjonen. Hvis vi visuelt eller teknisk kan avdekke at et dokument er manipulert, er dette gjort på en lett oppdagbar måte, men på en vanskelig oppdagbar måte hvis vi ikke klarer å avdekke manipuleringen uten å kontrollere dokumentasjonen hos en tredjepart.

Fiktiv dokumentasjon

En kategori som ligger på siden av dette, er produksjon av fiktiv dokumentasjon, altså dokumentasjon som ikke er en endring av eksisterende dokumentasjon. I forsikringssaker kan dette være dokumentasjon fra behandling på et utenlandsk sykehus som ikke eksisterer, eller en kvittering som skal vise en privat handel som aldri har funnet sted.

Det er begrensede muligheter til å vise eksempler i en slik artikkel, men en lett oppdagbar måte er alt fra forsøk på å endre på tekst i et fysisk dokument, hvor vi har sett alt fra bruk av korrekturlakk og ulike farger på kulepenn i samme tekst, til at man bommer med font og skriftstørrelse i et elektronisk dokument.

KVITTERING:				
Produkt	Antall:		Sum	
Trek Powerfly 4 , rammestørrelse(S).	1	(KAMPANJE)	KR:	31.999.00
			MVA (25%)	6 599.00
			Totalt kr	31.999.00

En rød korrekturlinje under deler av teksten kan vel antyde at bildet kommer rett fra et tekstbehandlingsprogram og særlig bedre blir det ikke når mva-beløpet ikke er regnet ut riktig.

Vanskelig å oppdage

Manipulering av innholdet før dokumentet/bildet blir produsert, er vanskeligere å oppdage, og det er brukt gjerne innen tre kategorier; nettsider, PDF-filer og epost. Det er viktig å være bevisst at det brukes slike teknikker for å manipulere dokumentasjon.

Manipulering av nettsider

Skjermbilder fra en nettside brukes ofte som dokumentasjon. Det kan være bilder fra nettbank, chat-dialog, pris fra en nettbutikk eller innhold fra en nettavis. Når man tar et skjermbilde, opprettes det et nytt bilde, og eventuelle data om kamera, posisjon, tidspunkt etc. (metadata) blir ikke med (*what you see is what you get*).

Vær oppmerksom på at alt som vises i nettleseren kan endres før skjermbildet tas. De mest brukte nettleserne har alle funksjonalitet for å vise og undersøke nettsidens «kode». Denne koden, som også inneholder fritteksten på nettsiden, kan enkelt endres med få klikk – uten at dette blir synlig for andre enn den som gjennomfører endringen.

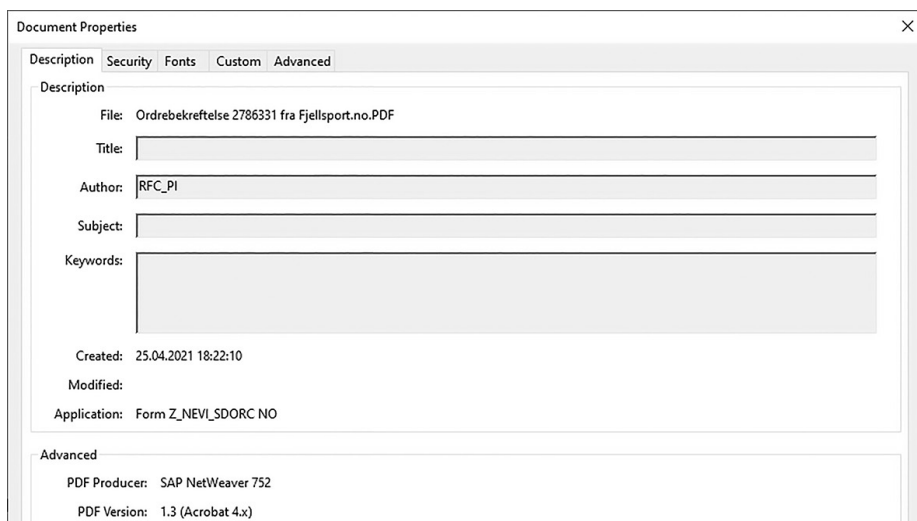
Dette kan sammenlignes med å endre teksten i et Word-dokument før man tar et skjermbilde av samme dokument – en endring som ikke kan avdekkes teknisk eller visuelt, ettersom endringen faktisk skjer før bildet blir tatt. Hvorfor bruke tid på å manipulere en person bort fra et bilde, dersom man kan be personen om å fjerne seg før bildet blir tatt?

KONTO	KONTONUMMER	DISPONIBELT	SALDO
Lønnskonto	9710	12 130 576,61	12 130 576,61

Skjermbilder fra en nettside brukes ofte som dokumentasjon, men kan også manipuleres. Her er artikkelforfatters saldo endret ved at teksten på nettsiden rett i den bakenforliggende koden er endret.

Manipulering av PDF-filer

Mange tenker på PDF-filer som et låst dokument, og vi ser at flere forsøker seg på å manipulere PDF-filer som om det var et bilde. Det går sjeldent bra, og er relativt lett å avdekke visuelt. Det er vanskeligere å avdekke manipulering av en slik fil når det har vært benyttet et program som kan redigere innholdet i filen som om det var et Word-dokument (Adobe Acrobat Pro, Qoppa PDF Studio o.l.). Da er gjerne både fonter og plassering riktig, og det finnes ikke støy i bildet som kan avdekkes teknisk. En slik endring vil imidlertid kunne legge igjen noen elektroniske spor (metadata) i den nye PDF-filen – men som man enkelt kan vaske bort ved å f.eks. skrive ut dokumentet og skanne det på nytt – som om man hadde dokumentet på papir.

Endring av en pdf kan legge igjen noen elektroniske spor (metadata) i den nye PDF-filen, for eksempel navn på forfatter, tidspunkt for opprettelse, program som er blitt benyttet etc.

Her kan det være grunn til å reagere dersom man mottar en skannet versjon av et dokument som i utgangspunktet er distribuert elektronisk – hvorfor har noen tatt seg bryet med å skrive ut for så å skanne dokumentet på nytt? Ved å se på PDF-filens egenskaper (Fil > Egenskaper, evt. Ctrl+D i Adobe Acrobat) vil man kunne finne informasjon om når en fil er opprettet, ev. endret, og informasjon om forfatter m.m.

Manipulering av epost

Manipulering av epost er et stort tema, og det er rent teknisk mulig å sende eposter som tilsynelatende kommer fra en adresse som ikke eksisterer, eller som man selv ikke disponerer. En langt enklere teknikk er å endre den historiske tråden i eposten ved videre-sending. Ved videresending (eller svar) av en epost, kan all tidligere tekst i eposten endres. Dette kan være alt fra tidspunkter, epostadresser, navn og innhold i teksten. I tillegg kan ev. vedlegg fjernes eller byttes ut. En del bommer på innrykkene som ligger i den siterte teksten, og en del glemmer at det ofte brukes ulike farger på tekst i svar og sitert tekst, men de som legger litt arbeid i dette kan unngå å bli avslørt av slike småfeil.

Denne teknikken ble bl.a. benyttet i en skadesak hvor en regnskapsfører var villig til å bistå sin kunde med å bytte ut lønns slipper i en videresending av epost – problemet var at han ikke tenkte på at vedleggene var produsert etter datoen på eposten som de angivelig skulle ha vært vedlagt i.

Bedragere må også kunne matematikk

Dokumentasjon kan altså relativt enkelt manipuleres på en slik måte at vi ikke kan oppdage det – noe vi må være bevisste på.

Når det er sagt, er det én fallgrube mange faller i selv om de har manipulert kvitteringer på en måte som er vanskelig å oppdage, nemlig at de har glemt å justere eller regner seg frem til feil mva-beløp. Man kan altså ikke skulke matematikktimene hvis man vil bli en god bedrager.